

Nordvoll skoles og autismesenters veiledningsmodell.

Vi gir veiledning både til personale i grunnskolen og videregående skole der en eller flere av elevene har diagnose innenfor autismespekteret. Vi tilbyr også bistand til andre instanser i Oslo eller andre kommuner ved forespørsler, men fakturerer da for ytelsen.

Vi har spisskompetanse innen autismespekterforstyrrelser (ASF), og kan tilby:

- Pedagogisk observasjon og kartlegging
- Organisering og tilrettelegging av undervisningstilbud/skoledag
- Valg og konkretisering av mål til Individuell opplæringsplan (IOP)
- Metoder og tiltak tilpasset elever med ASD
- Sosial fungering/sosial forståelse (sosiale historier og visuelle forklaringer)
- Selvføståelse og diagnoseinnsikt (psykoedukasjon)
- Informasjon om diagnosen til klassen/medelever, foresatte, skolepersonell
- Visuelt støttede elevsamtaler (tegneseriesamtaler, KAT-kassen m.m.)
- Valg og eventuelt utarbeidelse av hjelpemidler
- Utfordrende atferd (analyse/forståelse av funksjon og utarbeidelse av tiltak som gir eleven mer hensiktsmessige strategier)
- Bistand ved akutte hendelser og kriser

Hvem veileder:

Spesialpedagoger med lang og bred erfaring innen autismespekteret.

Nordvolls faglige ståsted:

Nordvolls visjon for elevene er: **”Et selvstendig og meningsfylt liv”**.

Vi tar utgangspunkt i at ASF er en gjennomgripende biologisk betinget utviklingsforstyrrelse som varer livet ut. ASF kjennetegnes ved kvalitative avvik i utviklingen av evnen til sosialt samspill, avvik i evnen til verbal og nonverbal kommunikasjon, samt et begrenset repertoar i forhold til aktiviteter og interesser.

ASF er et samlebegrep for diagnoser som blant annet: autisme – med og uten utviklingshemning, atypisk autisme, uspesifisert gjennomgripende utviklingsforstyrrelse og Asperger syndrom. En ASF diagnose utelukker ikke muligheten av å ha andre vansker eller diagnoser og relativt mange mennesker med ASF har slike tilleggsdiagnoser.

Elever med ASF har behov for omfattende, systematiske opplæringstiltak. I denne sammenheng er skolen en svært viktig arena. Det er stor variasjon i funksjonsnivået hos elevene, men uansett nivå vil de fleste ha behov for hjelp og støtte hele livet.

Vårt utgangspunkt er: **”Egenskaper hos eleven skal være førende for valg av mål og metoder”**. Vi benytter ulike anerkjente metoder og prinsipper som bygger på mennesker med autisme sin læringsstil, styrker og behov samt individuelle interesser og preferanser. Materiell og framgangsmåter vil være individuelt tilpasset, men tar gjerne utgangspunkt i behov/preferanser for visuell støtte, bokstavelig forståelse, behov for nøyaktig informasjon, tydelige forklaringer og logiske (dog individtilpassede) begrunnelser.

Søknadsrutiner:

- Søknad om veiledning skrives på søknadsskjemaet ”Behovsmelding for tjenester fra byomfattende kompetansenhet” og sendes til Nordvoll skole og autismesenter. Skjemaet finnes på Nordvolls hjemmeside: <https://nordvoll.osloskolen.no>. Søknad

om veiledning bør drøftes og skrives i samråd med veisøkende skoles ressursteam og PPT. I tillegg skal foreldre/foresatte involveres og underskrive søknaden.

- Veisøkende skole mottar svarbrev fra Nordvoll innen to uker. I svarbrevet vil det informeres om/når veiledning kan igangsettes eller hvorfor søknad om veiledning settes på venteliste eller avslås. Svarbrev som innvilger veiledning angir navn og kontaktinfo på aktuelle veiledere og sendes med kopi til foresatte.
- Ved inngåelse av veiledningsforhold utarbeides samarbeidsavtale. Samarbeidsavtalen er en kontrakt mellom veisøkende skole og Nordvoll for å sikre best mulige rammer for veiledningen. Samarbeidsavtalen beskriver
 - ⇒ Ansvar som hviler på hhv veisøkerskole og veileder
 - ⇒ Mål for veiledningen og eventuelt tiltak
 - ⇒ Hvem som skal delta på veiledningsmøtene
 - ⇒ Avtaler inneværende semester så langt det lar seg gjøre

Veisøkende skole skal legge til rette for at de aktuelle personene skal kunne motta og nyttiggjøre seg veiledningen og delta på anbefalte kurser på Nordvoll skole og autismesenter. Samarbeidsavtalen gjennomgås og underskrives i løpet av de første ukene i avsatt møte der involverte parter inkludert veisøkerskolens ledelse er representert.

Veiledningsprosessen:

Sentralt i vår veiledning er tilrettelegging av elevens skoletilbud og kompetanseheving av skolens personale. Tilretteleggingen skal fortrinnsvis tilpasses skolens eksisterende praksis.

Målet med veiledningen er å:

- Sikre at eleven får et tilpasset opplæringstilbud ved blant annet å:
 - ⇒ ta utgangspunkt i elevenes funksjonsnivå og læringsstil
 - ⇒ bygge på elevenes sterke sider og interesser
 - ⇒ legge til rette for mestring
 - ⇒ ha fokus på å utvikle/gi opplæring i funksjonelle ferdigheter og strategier
- Etablere/heve kompetansen innen området autismespekterforstyrrelser ved den enkelte skole, slik at skolen kan gi et tilrettelagt opplæringstilbud til sine elever med diagnose innenfor autismespekteret. Fremme et autismevennlig skolemiljø.

Ansvarsfordeling:

Veisøkende skole har ansvar for:

- Organisering og innhold av elevens skoletilbud, utarbeidelse av IOP og øvrige planer som er nødvendige for å gi eleven et tilpasset opplæringstilbud
- Følge opp og iverksette tiltak som blir anbefalt
- Å avklare hvem i ledelsen som er pedagogisk ansvarlig for å følge opp veiledningen
- Å legge til rette for at personer som mottar veiledning får satt av tid å delta på veiledningsmøter, at de får tid til internt samarbeid og kan delta på anbefalte kurs. Dette øker sannsynligheten for at veiledningen oppleves som nyttig og at den fører til positive endringer i praksis
- Å informere og involvere aktuelle samarbeidspartnere (foresatte, AKS, PPT, bydel etc.).
- Å sikre at ervervet kompetanse innen autismespekteret ivaretas på en slik måte at eleven og andre elever med tilsvarende diagnoser blir ivaretatt også i ettertid
- At innkjøpt og utarbeidet materiell blir tatt vare på og gjort tilgjengelig

Nordvoll har ansvar for:

- Det faglige innholdet i veiledningen
- I samarbeid med veisøkende skole å utarbeide en samarbeidsavtale, gjennomføre veilednings- og evalueringsmøter, samt utarbeide evalueringsrapporter
- Å melde fra til veisøkende skoles ledelse dersom skolen har behov for annen kompetanse enn den Nordvoll kan tilby. Eventuelt gi anbefalinger om andre instanser
- Å melde fra til veisøkende skoles ledelse dersom vi opplever at skolen ikke har mulighet til å følge opp samarbeidsavtalen og gi eleven det skoletilbudet han/hun har behov for (selv med veiledning.) Eventuelt, i samråd med veisøkende skoles ledelse, melde dette videre til Utdanningsetaten

Deltakere:

Vi ønsker fortrinnsvis å gi veiledning til flest mulig av de personene som er i direkte kontakt med eleven (kontaktlærer, spesialpedagog, assistent etc.). Vi anbefaler også at andre sentrale personer ved skolen som f.eks. sosiallærer, skoleleder eller representant fra ressursteamet deltar i veiledningen. Det er en forutsetning at sentrale personer ved skolens ledelse deltar på viktige møter som for eksempel utarbeidelse av samarbeidsavtale og evalueringsmøter. Vi anser det som nødvendig at andre samarbeidspartnere kan trekkes inn ved behov (foreldre, AKS, PPT, bolig), slik at helheten rundt eleven ivaretas.

Foreldre:

Nordvolls kompetanseteam gir et veiledningstilbud til personalet ved skolen og elevens skoletilbud er i fokus. For at eleven skal få et optimalt skoletilbud er det nødvendig med samarbeid og utveksling av informasjon mellom skole og hjem. Foreldrenes involvering i veiledningen vil variere. Det er veisøkende skole som i samarbeid med veileder og med hensyn til foreldrenes ønsker, avgjør i hvilken grad foreldrene skal delta i veiledningen. Vi anser det som viktig at foreldrene får muligheten til å bli involvert når tema eller problemstilling er relevante.

Oppstart:

Veiledningsforholdet innledes med en forberedende fase som blant annet innebærer:

- Kontaktetablering
- Avklaring av behov og tilbud
- Avklaring av forventninger og roller
- Presisering av problemstillinger
- Klargjøring av avtaler og tidsperspektiv

Veileder gjør seg kjent med eleven gjennom observasjon og samtaler med veisøkerne. Veileder utarbeider deretter et forslag til en skriftlig samarbeidsavtale som angir konkrete mål og rammer for veiledningen. Dette danner utgangspunkt for det videre arbeidet, samt omfanget av veiledningen.

Det er ønskelig at målene og tiltakene i avtalen skal samsvare med elevenes IOP.

Samarbeidsavtalen gjelder som regel for ett år om gangen og evalueres hvert halvår.

Det skrives en kort oppsummeringsrapport på slutten av hvert skoleår.

Elevene vi veileder i forhold til skal ha en diagnose innen autismespekteret. Det foreligger som regel kartleggings- og utredningsresultater, samt sakkyndige vurderinger, som vi kan ta utgangspunkt i. Vi kan utfylle kartleggingen med visuelt støttede kartleggingsamtaler med eleven, gjennom direkte observasjoner og ved samtaler med skolens personale.

Omfang:

Omfanget av veiledningen vil fremgå av målene og tiltakene i samarbeidsavtalen og tar utgangspunkt i den enkelte skoles problemstillinger, kompetanse og behov. Dette vil variere fra tett samarbeid til mer sporadisk oppfølging. Vi anser det dog som hensiktsmessig for fremdrift og kontinuitet i veiledningen at det blir avholdt veiledningsmøter minimum en gang i måneden.

Gjennomføring:

Vår veiledning er praktisk rettet og baserer seg på at veisøker skal oppleve veiledningen som nyttig og meningsfull. Vi veileder personer med ulike bakgrunn og kompetanse. Det er derfor nødvendig med fleksibilitet i veiledningen med tanke på hyppighet, form, hvilket nivå vi legger oss på, hvor mye vi involverer oss og hvilke tema som blir gjennomgått.

Vi er opptatt av å stille spørsmål som maner til refleksjon og som fører til at veisøker selv kommer frem til gode løsninger og kan begrunne egen praksis. Vi etterstreber å øke forståelsen for hvordan det kan tilrettelegges for best mulige opplæringsbetingelser for eleven ved å være diskusjonspartner og gi relevant informasjon.

Vi introduserer metoder som tar utgangspunkt i grunnleggende forståelsesvansker ved ASF. Personalet får innføring i de generelle prinsippene i metodene for å bli mer selvstendig på veien videre. Demonstrasjon og introduksjon av metoder og materiell vil ofte innebære at veileder går direkte inn i samhandling med eleven.

Gjennom veiledningen ønsker vi å bevisstgjøre personalet på deres egen rolle i samspillet med eleven. Observasjoner av lærer/assistent/elev er derfor viktig gjennom hele veiledningsperioden.

Akutt bistand:

Ved akutte og alvorlige hendelser som krever umiddelbar innsats kan vi gi skoler bistand i form av veiledning, direkte intervensjon og samtaler eller formidle kontakt til aktuelle hjelpeinstanser. I slike tilfeller kontaktes koordinator for kompetanseteamet direkte.

Kurs:

Vi forutsetter at alle som mottar veiledning deltar på kurs ved Nordvoll. Nordvoll gjennomfører jevnlig kurs med diverse aktuelle og nyttige tema innenfor området autismespekterforstyrrelser (se kurskatalog på <https://nordvoll.osloskolen.no>).

Avslutning:

Evalueringsavtalen avgjør om veiledningsforholdet avsluttes eller videreføres. Veileder skriver en oppsummering av veiledningen basert på samarbeidsavtalen. Når veiledningsforhold avsluttes skriver veileder en avsluttende rapport som sendes veisøkerskolen og foresatte. Rapporten samt utfylt avtale/loggskjema arkiveres både hos veisøkende skole og hos Nordvoll skole og autismesenter.

Hvis veisøkende skole av ulike årsaker ikke kan følge opp veiledningen i henhold til samarbeidsavtalen, vil veileder kontakte skolens ledelse for å avklare om rammene rundt veiledningen kan endres, eventuelt om veiledningen skal avsluttes. Dersom veiledningen avsluttes dokumenteres dette i en skriftlig rapport som arkiveres i elevmappen både hos veisøkende skole og Nordvoll skole og autismesenter.